

ნინო ნიპარიშვილი

შპს „ბესიკ ნიპარიშვილი“ მ/კ სკოლა გიმნაზიის სამოქალაქო განათლების მასწავლებელი
როგორ დაიბადა ფაშისტურ გერმანიაში ანტისემიტიზმი

საკითხავი მასალა N1

დიტრიხი 1939 წელს ამერიკის მოქალაქეობას იღებს. მეორე მსოფლიო ომის განმავლობაში საზოგადოების წინაშე მას გამოსვლა არ შეუწყვეტია. დიტრიხი ცნობილი იყო მტკიცე პოლიტიკური პოზიციებით. ის შეურიგებელი ანტი-ნაცისტი იყო და იმ დროინდელი გერმანიის ანტისემიტურ პოლიტიკას გმობდა. ამ დროს ჩაწერა მან რამდენიმე ანტი-ნაცისტური სიმღერა, მათ შორის "ლილი მარლენი", რომლის მოტივი ომის ხაზგასმული სიმულვილია. ამავე დროს ის მონაწილეობს მიუზიკლებში ამერიკელი ჯარისკაცების გასართობად. ის მოკავშირეთა ჯარებისთვის ფრონტის წინა ხაზზე ალჟირსა და გერმანიაში მღეროდა.

Ambebi.ge

საკითხავი მასალა N 2

ნინო ნიპარიშვილი

შპს „ბესიკ ნიპარიშვილი“ მ/კ სკოლა გიმნაზიის სამოქალაქო განათლების მასწავლებელი
როგორ დაიბადა ფაშისტურ გერმანიაში ანტისემიტიზმი

1933 წელს, როცა ჰიტლერი კანცლერი გახდა და ნაციონალ-სოციალისტებმა ხელში ჩაიგდეს ძალაუფლება, თომას მანი მეუღლესთან ერთად შვეიცარიაში ისვენებდა. ნაციონალ-სოციალისტები სთხოვდნენ დაბრუნებულიყო გერმანიაში. ხელისუფლებას მისი წიგნები არ ჰქონდა შეტანილი იმ ავტორთა ჩამონათვალში, რომელთა წიგნები 1933 წლის 10 მაისს უნდა დაეწვათ. ნაცისტები ჯერ კიდევ იმედოვნებდნენ, რომ ცნობილ მწერალს მისი მოკავშირეების რიგებში იხილავდნენ. ამასთან, თომას მანი საჯაროდ რეჟიმის წინააღმდეგ გამოსვლაზე თავს იკავებდა, თავისი წიგნების ბედის გამო, რომლებსაც ჯერ კიდევ ფართოდ გამოსცემდნენ გერმანიაში.

მაგრამ, სადაც “ხალხს “სისხლიანი ხელებით თვალებს ახუჭინებდნენ”, ის არ დაბრუნდა და მეუღლესთან ერთად ციურიხის მახლობლად დასახლდა. 1936 წელს, პრალის ანტინაცისტურ გაზეთში გამოაქვეყნა წერილი, სადაც განაცხადა, რომ “მე იმ ემიგრაციას ვეკუთვნი, რომელიც უკეთესი გერმანიისათვის იბრძვის”. თომას მანს არ შეეძლო შვეიცარიიდან გამგზავრება მსოფლიოს ნებისმიერ ქვეყანაში, რადგანაც თავის გერმანულ პასპორტს ვადა ჰქონდა გავლილი, ხოლო მისი გაგრძელებისათვის ხელისუფლება ითხოვდა გერმანიაში ჩამოსვლას. გერმანიაში მას ელოდა გარდაუვალი დაპატიმრება, შესაბამისი ბრძანება უკვე გაცემული ჰქონდა პოლიციას. გადასახადების გადაუხდელობის საბაბით, მანს სახლი ჩამოართვეს მიუნხენში. ნაციონალ-სოციალისტებმა არა ერთი პროვოკაცია მოუწყვეს. როცა ის ციურიხში იმყოფებოდა, მისი მანქანა გაიტაცეს და ავარია მოახდინეს. პოლიციამ კი თომას მანს დააკისრა ჯარიმის გადახდა. თომას მანმა გადაწყვიტა თავი აერიდებინა მოსალოდნელ პრობლემებს და საჯაროდ უარი თქვა გერმანიის მოქალაქეობაზე. მასთან ერთად ჰიტლერულ გერმანიასთან კავშირი გაწყვიტა 36 ცნობილმა გერმანელმა მოაზროვნემ, მათ შორის ალბერტ აინშტაინმა. ამასთანავე, მათ უარი თქვეს ფიურერის მიმართ ერთგულების სავალდებულო ფიცის დადებაზე. თომას მანს ჩამოართვეს ბონის უნივერსიტეტის საპატიო დოქტორის წოდება, რომელიც მას 1919 წელს მიანიჭეს (1949 წელს ისევ აღუდგინეს). 1936 წელს თომას მანმა ჩეხოსლოვაკიის მოქალაქეობა მიიღო, ხოლო 1939 წელს

ნინო ნიპარიშვილი

შპს „ბესიკ ნიპარიშვილი“ მ/კ სკოლა გიმნაზიის სამოქალაქო განათლების მასწავლებელი
როგორ დაიბადა ფაშისტურ გერმანიაში ანტისემიტიზმი

*ამერიკაში გაემგზავრა, სადაც ბევრ სხვა ემიგრანტთან ერთად პრინსტონის
უნივერსიტეტში დაიწყო მოღვაწეობა.*

Burusi.ge

საკითხავი მასალა N3

ისრაელის შინაგან
საქმეთა მინისტრმა
გერმანელ მწერალ
გიუნტერ გრასისთვის
ლიტერატურის დარგში
მიღებული ნობელის
პრიზის ჩამორთმევა
მოითხოვა. ინფორმაციას
გერმანული
გამოცემა **შპიგელი**
ავრცელებს.

იუნტერ გრასმა გასულ კვირას ერთ-ერთ გერმანულ გაზეთში გამოქვეყნა
ლექსი სათაურით ”ის, რაც უნდა ითქვას”, რის გამოც ისრაელმა მწერალი
პერსონა ნონ-გრატად გამოაცხადა და ქვეყანაში შესვლა აუკრძალა.

სკანდალურ ლექსში წერია, რომ ისრაელი ირანის განადგურებას გეგმავს და
მსოფლიო მშვიდობას ემუქრება.

ლექსის გამოქვეყნების შემდეგ ისრაელის შინაგან საქმეთა მინისტრმა ელი
იშაიმ (Eli Yishai) გიუნტერ გრასს ნაცისტური წარსული გაუხსენა და ქვეყანაში
შესვლა აუკრძალა, სამართლებრივ საფუძვლად კი დაასახელა ისრაელის
კანონი, რომლის მიხედვითაც ყოფილ ნაცისტებს ისრაელში შესვლა
ეკრძალებათ.

ბრიტანული გამოცემა Daily Mail წერს, რომ მოგვიანებით ისრაელის შს
მინისტრმა განმარტა, რომ გრასის 70 წლის წინანდელი წარსულის გახსენების
მიზეზი მისი ”ანტისემიტური” ლექსი გახდა. 2006 წელს გიუნტერ გრასმა
აღიარა, რომ 17 წლის ასაკში, მეორე მსოფლიო ომის დასრულებამდე
რამდენიმე თვის თვით ადრე გერმანული არმიის ერთ-ერთ დანაყოფში

ნინო ნიპარიშვილი

შპს „ბესიკ ნიპარიშვილი“ მ/კ სკოლა გიმნაზიის სამოქალაქო განათლების მასწავლებელი
როგორ დაიბადა ფაშისტურ გერმანიაში ანტისემიტიზმი

მსახურობდა.

”თუ გიუნტერს სურს თავისი მახინჯი და ყალბი ნაწარმოებები გაავრცელოს, ვთავაზობ, ეს დაიწყოს ირანიდან, სადაც მას მხარდამჭერი საზოგადოების პოვნა არ გაუჭირდება,” – ისრაელის შინაგან საქმეთა მინისტრს ციტირებს Daily Mail.

ისრაელის მთავრობის სხვა წევრებმა, ასევე ისრაელში გამომავალი მედიასაშუალებების რედაქტორებმა სარედაქციო სვეტებში გერმანელი მწერალი ანტისემიტიზმში ღიად დაადანაშაულეს.

თავად გიუნტერ გრასმა კი განმარტა, რომ მან თავისი ლექსით გააკრიტიკა არა ისრაელი, როგორც ერი, არამედ ისრაელის ამჟამინდელი პრემიერ მინისტრის ბენიამინ ნათანიაჰუს მთავრობის პოლიტიკა.

<http://netgazeti.ge/culture/13603/>

საკითხავი მასალა N4

What Must Be Said

Why do I stay silent, conceal for too long
What clearly is and has been
Practiced in war games, at the end of which we as survivors
Are at best footnotes.

It is the alleged right to first strike
That could annihilate the Iranian people–
Enslaved by a loud-mouth
And guided to organized jubilation–
Because in their territory,
It is suspected, a bomb is being built.

Yet why do I forbid myself
To name that other country
In which, for years, even if secretly,
There has been a growing nuclear potential at hand
But beyond control, because no inspection is available?

ნინო ნიპარიშვილი

შპს „ბესიკ ნიპარიშვილი“ მ/კ სკოლა გიმნაზიის სამოქალაქო განათლების მასწავლებელი
როგორ დაიბადა ფაშისტურ გერმანიაში ანტისემიტიზმი

The universal concealment of these facts,
To which my silence subordinated itself,
I sense as incriminating lies
And force—the punishment is promised
As soon as it is ignored;
The verdict of “anti-Semitism” is familiar.

Now, though, because in my country
Which from time to time has sought and confronted
Its very own crime
That is without compare
In turn on a purely commercial basis, if also
With nimble lips calling it a reparation, declares
A further U-boat should be delivered to Israel,
Whose specialty consists of guiding all-destroying warheads to where the existence
Of a single atomic bomb is unproven,
But as a fear wishes to be conclusive,
I say what must be said.

Why though have I stayed silent until now?
Because I thought my origin,
Afflicted by a stain never to be expunged
Kept the state of Israel, to which I am bound

And wish to stay bound,

From accepting this fact as pronounced truth.

Why do I say only now,
Aged and with my last ink,
That the nuclear power of Israel endangers
The already fragile world peace?
Because it must be said
What even tomorrow may be too late to say;
Also because we—as Germans burdened enough—
Could be the suppliers to a crime
That is foreseeable, wherefore our complicity
Could not be redeemed through any of the usual excuses.

ნინო ნიპარიშვილი

შპს „ბესიკ ნიპარიშვილი“ მ/კ სკოლა გიმნაზიის სამოქალაქო განათლების მასწავლებელი
როგორ დაიბადა ფაშისტურ გერმანიაში ანტისემიტიზმი

And granted: I am silent no longer
Because I am tired of the hypocrisy
Of the West; in addition to which it is to be hoped
That this will free many from silence,
That they may prompt the perpetrator of the recognized danger
To renounce violence and
Likewise insist
That an unhindered and permanent control
Of the Israeli nuclear potential
And the Iranian nuclear sites
Be authorized through an international agency
By the governments of both countries.

Only this way are all, the Israelis and Palestinians,
Even more, all people, that in this
Region occupied by mania
Live cheek by jowl among enemies,
And also us, to be helped.

შენიშვნა: გრასმა ლექსში გააიგივა ისრაელისა და ირანის პოლიტიკა. ის გმობს გერმანიის მიერ ისრაელისთვის იარაღის მიყიდვას და ამბობს, რომ ისრაელს არ უნდა მიეცეს ირანის წინააღმდეგ სამხედრო ძალის გამოყენების საშუალება. ლექსში გრასი ამბობს, რომ მისი დუმილი დასრულდა, იმის გამო რომ ის გერმანელია, უსამართლობაა ჩუმად იყოს და არაფერი თქვას, რადგან მისი სიტყვა შეიძლება ანტისემიტიზმად შეფასდეს. ხვალ კი სიტყვის ამოღება შეიძლება გვიანი იყოს.

ნინო ნიპარიშვილი

შპს „ბესიკ ნიპარიშვილი“ მ/კ სკოლა გიმნაზიის სამოქალაქო განათლების მასწავლებელი
როგორ დაიბადა ფაშისტურ გერმანიაში ანტისემიტიზმი

მოსწავლის სამუშაო მასალა N1

პლაკატისა და ფოტოს განხილვა

პლაკატი #1	სურათი #2 ფიურერის შეხვედრა ბავშვებთან
<p data-bbox="240 604 743 730">გთხოვთ, ჩამოაყალიბოთ თქვენი მოსაზრებები ქვევით მოცემული თვალსაჩინოების მიხედვით</p> 	 <p data-bbox="863 1192 1010 1213">www.ucnauri.com</p>

პლაკატი #1 – ანტისემიტის სახე

კითხვა	პასუხი
ვინ არის პლაკატის აუდიტორია?	
რა მიზანს ემსახურება პლაკატი?	
როგორი საზოგადოებრივი აზრის ჩამოყალიბებას უწყობს ხელს პლაკატი?	
თქვენი აზრით, რას ემსახურება პროპაგანდა?	

ნინო ნიპარიშვილი

შპს „ბესიკ ნიპარიშვილი“ მ/პ სკოლა გიმნაზიის სამოქალაქო განათლების მასწავლებელი
როგორ დაიბადა ფაშისტურ გერმანიაში ანტისემიტიზმი

რომელ ქვეყანაში ხდება მოქმედება?	
როდის და ვის მიერაა შექმნილი პლაკატი?	

სურათი #2 – ფიურერის შეხვედრა ბავშვებთან

კითხვა	პასუხი
ვინ არის სურათის აუდიტორია?	
რა მიზანს ემსახურება სურათი?	
როგორი საზოგადოებრივი აზრის ჩამოყალიბებას უწყობს ხელს სურათი?	
თქვენი აზრით რას ემსახურება ეს პროპაგანდა?	
რომელ ქვეყანაში ხდება მოქმედება?	
როდის და ვის მიერაა შექმნილი პლაკატი?	

ნინო ნიპარიშვილი

შპს „ბესიკ ნიპარიშვილი“ მ/კ სკოლა გიმნაზიის სამოქალაქო განათლების მასწავლებელი
როგორ დაიბადა ფაშისტურ გერმანიაში ანტისემიტიზმი

მოსწავლის სამუშაო მასალა N2

კითხვა	პასუხი
როგორ ფიქრობთ, რისი თქმა უნდოდა რეჟისორ სტივენ სპილბერგს?	
როგორ თქვა თავისი სათქმელი?	
თქვენი აზრით, რა ემოციას იწვევს ფილმში გამოყენებული მუსიკები?	
როგორაა შერჩეული მთავარი როლის შემსრულებელი?	
როგორ ფიქრობთ, ასახულია თუ არა ისტორიული რეალობა მაქსიმალური სიზუსტით?	
როგორ შეფასებას მისცემდით ნაჩვენები ფილმის ნაწყვეტებს?	

ნინო ნიპარიშვილი

შპს „ბესიკ ნიპარიშვილი“ მ/კ სკოლა გიმნაზიის სამოქალაქო განათლების მასწავლებელი
როგორ დაიბადა ფაშისტურ გერმანიაში ანტისემიტიზმი

სამუშაო მასალა N3

ადოლფ ფიტლერის ერთ-ერთ გამოსვლის ვიდეოს განხილვა

კითხვა	სავარაუდო პასუხი
როგორ საუბრობს ჰიტლერი?	
როგორ შეაფასებდით ფიურერის გამოსვლას?	
როგორ ფიქრობთ, რისკენაა მისი გამოსვლა მიზანმიმართული?	
ყველაზე მეტად რითი დაგამახსოვრდათ ფიურერის გამოსვლა?	

სამუშაო მასალა N4

ნეტგაზეთში გამოქვეყნებული მასალის განხილვა

აქტივობა #10 : დისკუსია

დისკუსიის ეფექტური წარმართვის მიზნით მნიშვნელოვანია სტატიის განხილვა მედიაწიგნიერების კითხვების გამოყენებით, კერძოდ მოსწავლეებმა უნდა შეძლონ სტატიაში გამოთქმული ფაქტებისა და მოსაზრებების გამიჯვნა, დასკვნების შეფასება და საკუთარი მოსაზრებების თავისუფლად გამოთქმა. გთავაზობთ სტატიის განხილვის სქემას.

ნინო ნიპარიშვილი

შპს „ბესიკ ნიპარიშვილი“ მ/კ სკოლა გიმნაზიის სამოქალაქო განათლების მასწავლებელი
როგორ დაიბადა ფაშისტურ გერმანიაში ანტისემიტიზმი

კითხვები	პასუხები
რაზე აკრიტიკებს ისრაელის მთავრობა გრასს?	
რა არგუმენტები მოყავს კრიტიკის ავტორს ლექსის ანტისემიტური შინაარსის შესახებ?	
რაში ადანაშაულებს მედია გრასს	
რა არგუმენტები/ფაქტები მოყავს მედიას გრასის ანტისემიტიზმის დასამტკიცებლად?	
რას ამბობს ლექსზე გიუნტერ გრასი?	
რა ღონისძიებებს მიმართა ისრაელმა გრასის წინააღმდეგ?	